

Odkaz pápeža Františka Cirkvi v Kazachstane: Verní dedičstvu a prísľubu evanjelia

V plnom znení prinášame príhovor Svätého Otca Františka pri stretnutí s biskupmi, kňazmi, diakonmi, zasvätenými osobami, seminaristami a pastoračnými pracovníkmi v Katedrále Matky ustavičnej pomoci v Nur-Sultane (Kazachstan) vo štvrtok 15. septembra 2022.

Drahí bratia biskupi, kňazi a diakoni, drahí zasvätení muži a ženy, seminaristi a pastorační pracovníci, dobré ráno!

Som šťastný, že som tu medzi vami, že môžem pozdraviť Konferenciu biskupov Strednej Ázie a stretnúť sa s Cirkvou, ktorú tvorí tolko rôznych tvárí, dejín a tradícií, ale všetkých spája jedna viera v Ježiša Krista. Biskup Mumbiela Sierra, ktorému ďakujem za jeho slová pozdravu, povedal: „Väčšina z nás sú cudzinci.“ Je to pravda, pretože pochádzate z rôznych miest a krajín, ale krása Cirkvi je v tomto: sme jedna rodina, v ktorej nikto nie je cudzinec. Opakujem: v Cirkvi nikto nie je cudzinec, sme jeden svätý Boží ľud obohatený mnohými národmi! A sila nášho kňazského a svätého ľudu spočíva práve v tom, že sa rozmanitosť stáva bohatstvom tým, že sa delíme o to, čo sme a čo máme: naša malosť sa znásobuje, ak sa o ňu delíme.

Úryvok z Božieho slova, ktorý sme počuli, potvrdzuje práve toto: Božie tajomstvo - hovorí svätý Pavol - bolo zjavené všetkým národom. Nielen pre vyvolený ľud alebo náboženskú elitu, ale pre všetkých. Každý človek má prístup k Bohu, pretože - vysvetľuje apoštol - všetky národy sú povolané byť „spoludedičmi, spoluúdmi a spoluúčastníkmi prísľubenia v Kristovi Ježišovi skrze evanjelium“ (Ef 3,6).

Chcel by som zdôrazniť dve slová, ktoré Pavol použil: *dedičstvo* a *prísľub*. Na jednej strane Cirkev vždy dedí dejiny, vždy je dcérou prvotného ohlasovania evanjelia, udalosti, ktorá mu predchádzala, ďalších apoštolov a evanjelizátorov, ktorí ju založili na živom Ježišovom slove; na druhej strane je aj spoločenstvom tých, ktorí videli, že v Ježišovi sa naplnil Boží prísľub, a ako deti vzkriesenia žijú v nádeji na budúce naplnenie. Áno, sme príjemcami prísľubenej slávy, ktorá oživuje našu cestu s očakávaním. Dedičstvo a zaslúbenie: dedičstvo minulosti je naša *pamäť*, zaslúbenie evanjelia je Božia *budúcnosť*, ktorá nám prichádza v ústrety. To je to, nad čím by som sa chcel s vami pozastaviť: Cirkev, ktorá kráča dejinami medzi *pamäťou* a *budúcnosťou*.

Predovšetkým *pamäť*. Ak dnes v tejto rozľahlej, multikultúrnej a mnohonáboženskej krajine môžeme vidieť živé kresťanské komunity a náboženské cítenie, ktoré sa prelína životom obyvateľov, je to predovšetkým vďaka bohatej histórii, ktorá jej predchádzala. Mám na mysli šírenie kresťanstva v Strednej Ázii, ktoré prebiehalo už v prvých storočiach, mnohých evanjelizátorov a misionárov, ktorí sa venovali šíreniu svetla evanjelia, zakladaniu spoločenstiev, svätýň, kláštorov a bohoslužobných miest. Existuje teda kresťanské,

Odkaz pápeža Františka Cirkvi v Kazachstane: Verní dedičstvu a príslubu evanjelia

ekumenické dedičstvo, ktoré si treba ctiť a zachovať, odovzdávanie viery, ktoré zažilo aj toľko jednoduchých ľudí, toľko dedov a babičiek, otcov a matiek. Na našej duchovnej a cirkevnej ceste nesmieme stratiť spomienku na tých, ktorí nám hlásali vieru, pretože spomínanie nám pomáha rozvíjať ducha kontemplácie zázrakov, ktoré Boh konal v dejinách, a to aj uprostred životných ťažkostí a osobných a komunitných slabostí.

Dávajme si však pozor: nejde o to, aby sme sa s nostalgiou obzerali späť, aby sme zostali zaseknutí na veciach minulosti a nechali sa ochromiť v nehybnosti: to je pokušenie spiatočnícva (tal. *indietrismo*). Kresťanský pohľad, keď sa obracia k spomienke, chce nás otvoriť žasnutiu pred Božím tajomstvom, aby sa naše srdce naplnilo chválou a vďačnosťou za to, čo Pán vykonal. Vďačné srdce, ktoré prekypuje chválou, nežije lútostivým banovaním, ale víta dnešok, ktorý prežíva ako milosť. A chce sa vydať na cestu, ísť ďalej, zvestovať Ježiša, tak ako ženy a učeníci z Emauz vo veľkonočný deň!

Práve táto živá spomienka na Ježiša, ktorá nás naplňuje úžasom a ktorú čerpáme najmä z eucharistickej pamiatky, je silou lásky, ktorá nás poháňa ďalej. Je to náš poklad. Bez pamäti teda niet žasnutia. Ak stratíme živú pamäť, hrozí, že viera, zbožnosť a pastoračné aktivity vyblednú, že budú ako keď horí slama, horí rýchlo, ale čoskoro aj zhasne. Keď stratíme pamäť, naša radosť sa vyčerpá. Strácame aj vďačnosť voči Bohu a našim bratom a sestrám, pretože upadáme do pokušenia myslieť si, že všetko závisí od nás. Otec Ruslan nám pripomenul jednu krásnu vec: že byť kňazom je už samo osebe veľa, pretože v kňazskom živote si človek uvedomuje, že to, čo sa deje, nie je naše vlastné dielo, ale Boží dar. A sestra Klára, keď hovorila o svojom povolání, chcela predovšetkým poďakovať tým, ktorí jej ohlasovali evanjelium. Ďakujeme za tieto svedectvá, ktoré nás pozývajú, aby sme si s vďakou pripomenuli prijaté dedičstvo.

Ak nazrieme do tohto dedičstva, čo vidíme? To, že viera sa neprenáša z generácie na generáciu ako súbor vecí, ktoré treba pochopiť a robiť, ako kód, ktorý je raz a navždy pevne stanovený. Nie, viera sa odovzdávala *životom*, svedectvom, ktoré vnášalo oheň evanjelia do srdca, do situácií, aby osvetľovalo, očisťovalo a šírilo utešujúce teplo Ježiša, radosť z jeho spásnej lásky, nádej z jeho príslubu. Spomienkou sa teda učíme, že viera rastie so svedectvom. Zvyšok príde neskôr. Je to výzva pre všetkých a rád by som ju zopakoval všetkým, veriacim laikom, biskupom, kňazom, diakonom, zasväteným mužom a ženám, ktorí rôznym spôsobom pracujú v pastoračii spoločenstiev: nepodliehajme únave pri vydávaní svedectva o podstate spásy, o Ježišovej novosti, o novosti, ktorou je Ježiš! Viera nie je krásna prehliadka vecí z minulosti - to by bolo múzeum -, ale stále prítomná udalosť, stretnutie s Kristom, ktoré sa deje tu a teraz v živote! Preto sa neoznamuje len opakovaním toho, čo bolo vždy, ale odovzdávaním novosti evanjelia. Viera tak zostáva živá a má budúcnosť. Preto rád hovorievam, že vieru treba odovzdávať „v nárečí“.

Tu je teda druhé slovo, *budúcnosť*. Spomienka na minulosť nás neuzatvára do seba, ale otvára nás príslubu evanjelia. Ježiš nás ubezpečil, že bude vždy s nami: nie je to teda príslub

adresovaný len vzdialenej budúcnosti, sme pozvaní prijať *dnes* obnovu, ktorú Zmŕtvychvstalý prináša do života. Napriek našim slabostiam sa neunavuje byť s nami, budovať budúcnosť svojej a našej Cirkvi spolu s nami.

Samozrejme, tvárou v tvár mnohým výzvam viery - najmä tým, ktoré sa týkajú účasti mladších generácií -, ako aj tvárou v tvár životným problémom a námahám, a pri pohľade na naše počty, pri rozľahlosti krajiny, ako je táto, človek sa môže cítiť „malý“ a nedostatočný. A predsa, ak si osvojíme Ježišov pohľad plný nádeje, urobíme prekvapujúci objav: evanjelium hovorí, že *byť malým, chudobným v duchu, je blahoslavenstvo*, prvé blahoslavenstvo (porov. Mt5,3), pretože malosť nás pokorne odovzdáva do Božej moci a vedie nás k tomu, aby sme nezakladali svoje cirkevné pôsobenie na vlastných schopnostiach. To je milosť! Opakujem: v tom, že sme malá Cirkev, malé stádo, je skrytá milosť. Namiesto toho, aby sme sa chválili svojou silou, počtom, štruktúrami a akoukoľvek inou formou ľudskej dôležitosti, nechávame sa viesť Pánom a pokorne stojíme po boku ľudí. V ničom nie bohatí a vo všetkom chudobní, kráčame v jednoduchosti, blízki sestrám a bratom nášho ľudu, prinášajúc do životných situácií radosť evanjelia. Ako kvas v ceste a ako to najdrobnejšie semienko hodené do zeme (porov. Mt 13,31-33), sme prítomní uprostred šťastných i smutných udalostí spoločnosti, v ktorej žijeme, aby sme jej slúžili zvnútra.

Byť malí nám pripomína, že *nie sme sebestační*: že potrebujeme Boha, ale potrebujeme aj iných, všetkých ostatných: sestry a bratov iných vierovyznaní, tých, ktorí vyznávajú iné náboženské presvedčenie ako my, všetkých mužov a ženy dobrej vôle. V duchu pokory si uvedomujeme, že len spoločne, v dialógu a vzájomnej akceptácii, môžeme skutočne dosiahnuť niečo dobré pre všetkých. Toto je osobitná úloha Cirkvi v tejto krajine: nebyť skupinou, ktorá sa vťahuje do tých istých starých vecí alebo sa uzatvára do svojej ulity, pretože sa cíti byť malá, ale spoločenstvom otvoreným pre Božiu budúcnosť, zapáleným ohňom Ducha: živým, plným nádeje, otvoreným pre svoju novosť a pre znamenia čias, pohýnaným evanjeliovou logikou semienka, ktoré prináša plody v pokornej a plodnej láske. Takto sa prísľub života a požehnania, ktoré na nás Boh Otec vylieva skrze Ježiša, dostáva nielen k nám, ale naplňa sa aj pre iných.

A naplňa sa vždy, keď žijeme *bratstvo* medzi sebou, keď sa ujmeme chudobných a tých, ktorých život zranil, keď v ľudských a spoločenských vzťahoch svedčíme o spravodlivosti a pravde a hovoríme „nie“ korupcii a klamstvu. Kresťanské spoločenstvá, najmä seminár, by mali byť „školami úprimnosti“: nie rigidným a formálnym prostredím, ale cvičiskami pravdy, otvorenosti a zdieľania. A v našich komunitách - pamätajme na to - sme všetci Pánovými učeníkmi: všetci sme učeníci, všetci sme podstatní, všetci máme rovnakú dôstojnosť. Nielen biskupi, kňazi a zasvätení muži a ženy, ale každý pokrstený človek bol pohrúžený do Kristovho života a v ňom - ako nám pripomína svätý Pavol - je povoláný prijať dedičstvo a dosiahnuť prísľub evanjelia. Preto treba dať priestor *laikom*: bude vám to na osoh, aby sa komunity nestali strnulými a klerikalizovanými. Synodálna cirkev, ktorá je na ceste k budúcnosti Ducha, je cirkvou participatívnou a spoluzodpovednou. Je to Cirkev, ktorá je

Odkaz pápeža Františka Cirkvi v Kazachstane: Verní dedičstvu a prísľubu evanjelia

schopná vyjsť v ústrety svetu, pretože je vycvičená v spoločenstve.

Zaujala ma jedna vec, ktorá sa opakovala vo všetkých svedectvách: nielen otec Ruslan a sestry, ale aj Kirill, otec rodiny, nám pripomenuli, že v Cirkvi, v kontakte s evanjeliom, sa učíme prejsť od sebecka k bezpodmienečnej láske. Je to výstup zo seba samého, ktorý každý učeník neustále potrebuje: je to potreba živiť dar prijatý v krste, ktorý nás poháňa všade, v našich cirkevných zhromaždeniach, v rodinách, v práci, v spoločnosti, aby sme sa stali *mužmi a ženami spoločenstva a pokoja*, ktorí rozsievajú dobro všade, kde sa nachádzajú. Otvorenosť, radosť a zdieľanie sú znakmi prvotnej Cirkvi a sú aj znakmi Cirkvi budúcnosti. Snívajme a s Božou milosťou budujme Cirkev, v ktorej bude ešte väčšmi prebývať radosť zo Zmŕtvychvstalého, ktorá odmietne strachy a bedákania, ktorá sa nenechá uviesť do strnulosti dogmatizmami a moralizmami.

Drahí bratia a sestry, vyprosujme si toto všetko cez veľkých svedkov viery v tejto krajine. Chcem osobitne pripomenúť blahoslaveného Bukowinského, kňaza, ktorý sa celý život staral o chorých, núdznych a ľudí na okraji spoločnosti a za svoju vernosť evanjeliu zaplatil väzením a ťažkou prácou. Povedali mi, že aj pred jeho blahorečením boli na jeho hrobe vždy čerstvé kvety a zapálená sviečka. Je to potvrdenie toho, že Boží ľud dokáže rozpoznať, kde je svätosť, kde je pastier zamilovaný do evanjelia. Chcel by som to povedať najmä biskupom a kňazom, a aj bohoslovcem, toto je naše poslanie: nebyť správcami posvätna alebo žandármi, ktorí sa starajú o dodržiavanie náboženských noriem, ale pastiermi blízkymi ľuďom, živými ikonami súciteľného Kristovho srdca. Pripomínam aj gréckokatolíckych mučeníkov, biskupa Mons. Budku, kňaza o. Zarizkého a Gertrúdu Detzelovú, u ktorých sa začal proces blahorečenia. Ako nám povedala pani Miroslava: priniesli do sveta Kristovu lásku. Vy ste ich odkazom: budte prísľubom novej svätosti!

Som vám nablízku a povzbudzujem vás: žite tento odkaz s radosťou a veľkoryso o ňom svedčte, aby tí, ktorých stretnete, vnímali, že aj im je určený prísľub nádeje. Sprevádzam vás modlitbou a teraz sa osobitným spôsobom zverujeme srdcu Presvätej Bohorodičky, ktorú si tu osobitným spôsobom uctievať ako Kráľovnú pokoja. Čítal som o krásnom materinskom znamení, ktoré sa udialo v ťažkých časoch: keď bolo toľko ľudí deportovaných a boli vystavení hladu a mrazu, ona, nežná a starostlivá Matka, počúvala modlitby, ktoré jej adresovali jej deti. V jednej z najchladnejších zím sa sneh rýchlo roztopil a pod ním sa ukázalo jazero s množstvom rýb, ktoré nasýtili to množstvo hladných ľudí. Nech Panna Mária roztopí chlad srdca, nech vleje do našich spoločenstiev nové bratské teplo, dá nám novú nádej a nadšenie pre evanjelium! S láskou vám žehnám a ďakujem vám. A prosím vás, aby ste sa za mňa modlili.

(Preklad: Cyril Jančišin / Slovenská redakcia Vatikánskeho rozhlasu - Vatican News)

Zdroj: [Vatican News](#), jb

Ilustračné foto: Markéta Zelenková / Člověk a Víra

Odkaz pápeža Františka Cirkvi v Kazachstane: Verní dedičstvu a
prísľubu evanjelia

The post [Odkaz pápeža Františka Cirkvi v Kazachstane: Verní dedičstvu a prísľubu evanjelia](#)
appeared first on [Zasvätený život](#).

(Zamyslenie zo stránky zasvatenyzivot.sk.)